

Кембридж.

3. Потье Б, округ Колумбия (1967) Современные языки и мир сегодня. Новые языки в Европе. Страсбург, AIDELA в сотрудничестве с Советом Европы.

Ченківська Наталія Валеріївна,
викладач кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК УСПІШНОГО ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ ТА РІДНОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

Англійська мова в системі української вищої освіти сьогодні має особливе значення. Це мова, яка забезпечує міжнаціональне наукове спілкування. Проте вага англійської мови невпинно зростає і всередині України. Так, Державна прикордонна служба України повідомила, що статистика вказує на сталу тенденцію до збільшення кількості іноземних громадян, які перетинають український кордон. Так, у 2014-2015 роках прикордонники оформили в'їзд 26 мільйонів іноземців, а в 2016 році – 27 мільйонів. У 2016 році найбільше в Україну в'їжджали громадяни Молдови (4,1 млн), Білорусі (2,5 млн), Росії (1,5 млн) та Польщі (1 млн). Також значний потік спостерігався з Угорщини (828 тис.), Румунії (645 тис.), Ізраїлю (296 тис.), Словаччини (294 тис.) та Туреччини (287 тис.)

Мовою міжнаціонального спілкування у цих випадках, зрозуміло, здебільшого є російська та українська. Однак Держприкордонслужба зафіксувала за 2016 рік і збільшення поїздок в Україну громадян Великої Британії (+33 тис.), США (+30 тис.), Німеччини (+25 тис.), Данії, Естонії, Латвії, Франції, Швеції, Канади (збільшення від 5 тис. до 7 тис.), Іспанії, Італії, Литви, Чехії, Китаю (збільшення від 10 тис. до 15 тис.) та Саудівської Аравії і Японії (+ по 3 тис.) [<https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/2605839-cogoric-ukrainu-vidvidali-27-miljoniv-inozemciv-dpsu.html>]. Зрозуміло, що у таких

випадках мовою міжнаціонального спілкування є переважно англійська.

У цьому контексті з метою ефективної професійної діяльності представники української поліції повинні мати досить високий рівень іншомовних комунікативних навичок, тому проблема мовної (іншомовної) підготовки набуває надзвичайної актуальності у освітній діяльності вітчизняних закладів вищої освіти, які провадять підготовку правоохоронців. Крім того, важливими є і загальні комунікативні навички: вміння спілкуватися, вести діалог, толерантно доводити власну точку зору, вміти слухати і чути співбесідника тощо. Т. В. Крашеніннікова зауважує, що діяльність працівників органів внутрішніх справ належить до професій типу “людина-людина”, а тому її ефективність багато в чому залежить від рівня розвитку здібностей до пізнання поведінки інших людей, розуміння своїх переваг і недоліків у професійному спілкуванні. Так, услід за Л.Казміренко, О.Козієвською, М.Славінською дослідниця вважає, що основну роль у такому професійному спілкуванні відіграє “комунікативна компетенція”, яку розуміють як сукупність навичок та вмінь, необхідних для ефективного спілкування, а саме:

- уміння сприймати комунікативні сигнали, у тому числі й ті, які співрозмовник вважав би за краще приховати;
- вільне володіння власними вербальними й невербальними засобами соціальної поведінки;
- здатність розуміти внутрішні мотиви вчинків та логіку розвитку складних ситуацій міжособистісних взаємин [1].

До загальнопрофесійної компетентності (що інтегрує в собі різноманітні знання, уміння і навички) офіцера поліції І. Жукевич зараховує такі основні складові: конфліктологічну, комунікативну, інформаційну, соціальну, лінгвосоціокультурну, психологічну компетентності [2, с. 56]. В. Романов зауважує, що комунікативна компетентність правоохоронця передбачає знання і врахування закономірностей, які лежать в основі комунікативних процесів, вільне володіння навичками

професійного спілкування, які дозволяють спілкуватися з різними людьми, встановлювати з ними взаєморозуміння, підтримувати на належному рівні психологічний контакт, виявляючи у необхідних випадках керівний вплив на розвиток комунікативних процесів, ефективно приймати участь у міжособистісних відносинах, плідно вести діалог тощо [3, с. 375].

Отже, вважаємо, що на новітньому етапі функціонування правоохоронної системи ґрунтовні навички спілкування рідною та іноземною, зокрема англійською, мовою є передумовою ефективності діяльності сучасного українського поліцейського. Незнання іноземної мови на достатньому для спілкування рівні стає додатковим комунікативним бар'єром у професійній діяльності працівника поліції. При цьому недостатній рівень володіння навичками спілкування державною мовою також є серйозною перешкодою в успішній правоохоронній діяльності. Тому ефективна іншомовна підготовка майбутніх поліцейських є неможливою без досконалого оволодіння навичками усного і писемного мовлення рідною мовою.

Список використаних джерел

1. Крашеніннікова Т. В. Специфіка викладання мовних дисциплін для правоохоронців // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2015 р. Вип. 42 (95). С. 161–167.
2. Жукевич І. Професійна компетентність майбутнього правоохоронця: сутність і складові // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. С. 54–60.
3. Романов В.В. Юридическая психология: учебник / В.В. Романов. – М.: Юрист, 1999. – С. 375.